

Fra Kristeligt Dagblad

Bestem selv arbejdstiden

ARBEJDSMILJØ: Fagforeninger og kommuner er positive over for et nyt system, der skal give de ansatte bedre mulighed for selv at bestemme arbejdstiden. Målet er at øge arbejdsglæden og nedbringe sygefraværet

Af Karin Dahl Hansen

Medarbejdere på plejehjem, sygehuse, fængsler og i hjemmeplejen arbejder efter faste vagtplaner, der ikke tager meget hensyn til de ansattes privatliv. Samtidig er det områder med tårnhøjt sygefravær, ubesatte stillinger og stor personaleudskiftning. Seneste har en undersøgelse fra fagforeningen Fag og Arbejde (FOA) vist, at halvdelen af medarbejderne i ældresektoren overvejer helt at forlade branchen på grund af dårlig løn og elendigt psykisk arbejdsmiljø.

Men måske kan det gøres anderledes. I Sverige har man på mange sygehuse og i flere end 100 kommuner indført et system, der giver de ansatte mulighed for selv at vælge, hvornår de vil arbejde. Det har ført til lavere sygefravær og mindre udskiftning af personalet, og nu introduceres systemet i Danmark.

Kort fortalt går Time Care, som det hedder, ud på, at der bliver udbudt det antal vagter, der skal dækkes, og medarbejderne går så selv via computeren ind og vælger, hvad der passer dem. Blandt de udbudte vagter er der både korte og lange og de sædvanlige på otte timer, så en medarbejder kan i en periode vælge at tage kortere vagter mod senere på året at arbejde i længere tid, hvis det er det, der passer ind i privatlivet.

Med systemet følger nemlig også en tidsbank, der blot skal gå op, når året er omme. For også at få de mere upopulære vagter besat er der indført et pointsystem, så det giver flere pluspoint, hvis man tager nogle af de sure vagter, og er der så en vagt, der ikke er nogen, der har tilbudt at tage, bliver det den medarbejder, der har færrest point i banken, der skal tage den. Dermed opleves systemet som retfærdigt af medarbejderne.

Arbejdsmiljøinstituttet i København er involveret, og nu bliver systemet introduceret på de danske arbejdspladser. Både fagforeninger og kommuner er positive.

– Det er meget interessant og lyder spændende. Hvis medarbejderne i højere grad kan styre deres dag og få indflydelse på deres eget arbejde, er det noget, der forbedrer arbejdsmiljøet. Men man skal være påpasselig med at tro, at det er et system, der kan redde verden, for arbejdsmiljøet handler også om ledelse, en politisk bestemt arbejdsomfang, og at der er mange ufaglærte i ældresektoren. Men øget fleksibilitet er givet en af måderne, der kan ændre noget, siger forbundssekretær i FOA, Inger Bolwinkel.

I de danske fængsler er der også stort sygefravær blandt medarbejderne, og samtidig er det svært at rekruttere nye medarbejdere til det barske miljø. Her er Time Care systemet nu præsenteret flere steder, og tillidsfolk og fagforening er interesserede.

– Vi har allerede vagtplaner, der tager højde for folks ønsker i et vist omfang, men det er ikke sat i system. Hvis det blev det, var det helt klart et personalegode. Det vil være noget, der kan skabe større tilfredshed og dermed også mindre sygefravær, siger Peder Jørgensen, der er næstformand i Dansk Fængselsforbund.

Han understreger dog i lighed med Inger Bolwinkel fra FOA, at det er vigtigt at sikre, at der er en ordentlig bemanning, og at medarbejdere ikke er fraværende på samme tidspunkt.

Arbejdstidskonsulent Ulrik Kjær Rasmussen er Time Cares danske agent, og han fremhæver, at man udover mere tilfredse medarbejdere i Sverige også har fået udnyttet hænderne bedre, idet man nu kan udbyde vagter i lige præcis de tidsrum, hvor der er brug for megen hjælp, for eksempel om morgenen, når de ældre skal op.

– Man har simpelt hen vendt det hele på hovedet og spurgt, hvornår medarbejderne gerne vil have fri, og hvornår de er klar til at arbejde. Desuden er det muligt at vælge, hvem man vil arbejde sammen med, og det skaber også mere tilfredshed, siger han og peger på, at det er oplagt at indføre systemet, når den nye kommunalreform samt politireform alligevel træder i kraft.

Det har man øje på i Ny Aabenraa Kommune, som får Rødekros nuværende borgmester, Tove Larsen (S) i spidsen. Hun er også formand for Kommunernes Landsforenings social- og sundhedsudvalg og er derfor optaget af, hvordan man sikrer personale til ældresektoren i fremtiden.

– I Ny Aabenraa Kommune vil vi være meget opmærksomme på at tilrettelægge arbejdet, så det tager mere hensyn til familien. Vi vil tænke hele familien og ikke kun den enkelte medarbejder ind, og sådan et system, hvor medarbejderne selv kan tilrettelægge arbejdet, er i den sammenhæng interessant, siger Tove Larsen.

Hun understreger, at man ikke i Kommunernes Landsforening har taget stilling til Time Care, men hun er selv overbevist om, at det er en god idé.

– Jo mere man kan lægge ud til den enkelte medarbejder desto bedre. Det giver større arbejdsglæde og dermed mere engagement og mindre sygefravær, siger Tove Larsen.

dahl-hansen@kristeligt-dagblad.dk

Lagt på nettet den 10. juni 2006 kl. 00:00